

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 korona	—	fillér
Félévre	3	—	"
Negyedévre	1	—	50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.			
Egyes szám ára 20 fillér.			

Felelős szerkesztő.

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Deák-tér 19. szám.)

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Nyitlér sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Az idealizmus felé. . .

Van nekünk egy tudós tanárunk, a ki — talán épen a maga keserves csalódásaiból táplálkozva — könyvekben és ujságokban, újszólván naponkint hirdeti, mint saját felfedezte *erkölcsi-törvényt*, hogy közeledünk az idealizmus felé. . .

Ez a jó tudós professor, Bodnár Zsigmond a neve, mint valami hájós evez a társadalmi hullámok közt, éles szemmel, mély bölcselkedéssel ragad meg minden eseményt, a mivel az ő tudományos rendszerének alapjait megerősítse.

Nem tudjuk, nagy költőnk Jókai Mór figyelemmel kíséri Bodnár Zsigmond fölfedezéseit, mert hiszen ő csak nem régen, egy nagy ünnepség alkalmával az egész nemzet előtt panaszkodott, hogy az idealizmus korszaka letűnt.

De nem csak Jókai panaszkodott erről, hanem általában mondhatjuk, a köztudatba ment, hogy korunk valójában nagyon is realis lett. És e köztudat már magába rejtette ama nagy, általános óhaját is: vajha gyorsabban közelednénk az ideálisabb korszak felé vagy érhetnők is azt már el!

Nápról-nápra módomban van újszólván az ország összes hirlap-

jaiba beletekinteni. És ime szinte lázas figyelemmel vizsgálom, hogy egy-egy jobb irányu, becsületesebb, tisztább felfogásu intézkedésnél, vagy mondjuk országos törvény alkotásánál is — az ujságok majdnem kórusban zengik: Bizony ideje is már, hogy idealisabb korszak felé evezzünk. Maga a tudós tanár is azonnal reklamálja ezt a jelenséget az ő jóslásának demonstralására.

Itt vannak például legközelebb az aratási-ünnepségek, melyeket a földmivélsügyi miniszter ajánlt az ország gazdáinak. Leszámítva egy-egy megcsökönysödött tőzsde-lapot: összhangzatosan dicsérik, mert az a munkást is egy szebb, idealisabb világba emeli!

Egy tekintélyes fővárosi ujság bucsuztatván Bessenyei képviselőt a törvényházból, azt írja, hogy talán Bessenyei nem is sejtí, hogy nekie, már t. i. Bessenyeinek a Bodnár Zsigmond-féle *erkölcsi-törvény előtt kell meghátrálnia, mely kérelhetlenül megparancsolja, hogy az idealizmus hajnalán pusztulni, menekülnie kell — a léhaságnak!*

Másik, szinién olvasott fővárosi lap nem fél kimondani, hogy az inkompatibilitási törvény keresztülvitelében is nem kis szerepet játszott az a bizonyos erkölcsi törvény, mely az idealizmus közeledését jelenti.

Mindezek alapján igazán sok-

szor elgondolkoztam: Édes jó Istenem, *mi hát voltaképen az az idealizmus?* Mert nagy, mélységes értelmű szó lehet ez tehát, mely a kifáradt emberi szellemet egyszerre úgy megkapja, foglalkoztatja, vigasztalja, reménnyel tölti el. És feltettem magamban, hogy szorgalmasan olvasom a jó tudós professor könyveit az idealizmusról, és egyáltalán az ő tanairól.

Olvastam és olvasom. És mentől tovább olvasom, annál többször és sürgősebben intézem magamhoz a kérdést: Érted, miben áll az ő és annyi s annyi epekedő, becsületes léleknek fogalma erről az idealizmusról? Értik-e az emberek, kik az anyagi vívmányokban nem tudták meglegelni életük czélját, feladatát? Kik látván a társadalmi bomlást, az érdek harcokat, a legszentebb eszmék kigunyolását: ime idealis sejtelmekben keresnek vigasztalást . . . de kik közül csak igen kevesen értik annak az idealizmusnak mibenlétét, annál kevésbé érzik boldogító hatását.

Mert nem is közérthető az. És ha nem az, nincs, nem lesz ereje, hogy közfelfogásra, közboldogításra szolgáljon?

Vagy mit is értünk hát az idealisabb korszak alatt? Az Isten önzetlen szeretetét és hatalmának nagy-

TÁRCZA.

A fel nem bontott levél.

A Bence Dezső kényelmesen berendezett garçon lakásának nappali szobájában ketten ülnek: a házi gazda s vendége a most érkezett csinos gavallér, dr. Erdey Jenő, ki bevégezve tanulmányait, egy évig külföldön volt tapasztalatokat gyűjtent és tanulmányait bőviteni. Ma érkezett vissza szülővárosába, első útja kebelbarátjához Benczéhez vezetett.

Egy hosszú bodor füst-felhőt sziv még illatos cigarettjából, aztán eldobva azt, hosszan néz a füstfelhőbe, mintha gondolatainak tárgyát látná maga előtt megtestesülve s inkább ehhez mint barátjához intézi szavait.

Mégis különös, hogy az ember szive mily változó. Hisz az emberi test alkaterészei csak minden hét év alatt változnak át, ujulnak meg az anyagcsere által — ezt mondja a tudomány — miért lehet hát, hogy a női sziv egy rövid év alatt úgy megváltozzék!?

Kérlek barátom, válaszolá Dezső, te csak nem akarod nekem hinni. Szavamra mondom, hogy Ilonka most sem érez másképen mint egy év előtt. Szive most is a

tied s most már bizonyosan tudja itthon léted, epedve vár, míg te itt sötét gondolatokkal foglalkozol, szivedbe a féltés ördöge tanyát ütött s feketének látod, a mi a legtisztább, legfehérebb.

De a hir barátom! A kősa hir s az Ernő levelei mind azt mondják, hogy bizony Ilonka legkevésbé sem utasította vissza a fiatal emberek hódolatát, sőt a te udvarlásodat nagyon is nyiltan fogadta. Séta kocsisában te voltál boldog kísérlők, páholyukban állandó helyed volt, egyszóval nyilt dolognak tekintette mindenki, hogy te vagy a Zoltánfi Ilonka vőlegény-jelöltje. Lásd, engedd meg, hogy fájdalom heve elragad, de keserve sen esik, hogy egy forrón szeretett idealban s egy kedves barátban ennyire csalódnom kell.

Bence Dezső kényelmesen elnyújtózva egy pamlagon hallgatta barátja keserű kifakadásait s míg kezei idegesen sordogattak selymes szőke bajusza szálait, gondolatai azzal foglalkoztak, hogy miképpen kellene ezt a meggyökeresedett Othellót a jó utra téríteni s meggyőzni arról, hogy ő nem szándékozott kiszorítani barátját idealja szivéből s nem is tette ezt. Ha kurizált neki, azt csak időtöltésből tette s nem is vették azt másképen. Ő tudja jól, hogy Ilonka Je-

nőt szereti, de mi haszna tudja ő, ha barátja a látszatnak engedve kételkedik szavaiban. S a mint barátját ismeri, tudja, hogy ez nem fog lépést tenni, hogy megbizonyosodjék Ilonka érzelmeiről, inkább kész lesz újra elutazni, s Ilonka nem mehet el helyébe, hogy elmondja mennyire várta, mily nagyon örvend a viszontlátásnak.

Hirtelen egy jó gondolata támadt s felugorva pamlagáról barátja elé lépett. Várj Jenő, egy eszmém van s neked el kell azt fogadnod, ha nem akarsz két szivet — már mint az Ilonkát s a tiedet — megsemmisíteni. Kissé különös eszme, de azért azt hiszem, meghozza a kívánt credményt, de add szavad, hogy megtészed, a mire kérlek.

Hagyd el barátom, egész életünk csalódások láncolata, én már megszoktam, hogy sorsom úgy vegyem, mint egy megmásíthatlan tény, mit egy fensőbb lény bocsát rám. Sorsom az, hogy folyton csalódom abban, kiben a legnagyobb bizalmam vetem. Talán már nem is oly nagyon fáj ez a sziv, mit a közéletben az érzelmek központjának neveznek.

De Dezső nem állt el tervétől s annyi éret és okot hozott fel annak bizonyítására, míg az ellenfél, Jenő kapitulált.

ságának érvényesülését mindenütt? A megtisztult, a posványból kiemelt emberszeretetet? A meg nem csufolt szabadságot, egyenlőséget! A korrupció kikorbácsolását? A munkának, népverejtéknak magasabb elfogását? Az erőtlének védelmét, a hatalmasok fékezését? Az ifjuság lelkesedését, az igaz hazaszeretetet? A szegények önzetlen segítségét...?

Hiszen ezen fogalmaknak, ezen annyira óhajtott életrendszernek volt és van becsületes, tisztos két ezer éves neve!

Tudjátok, mi a neve?

Kereszténység!

Ne beszéljünk tehát többé azon a nyelven, melyet a közértelem nem foghat fel, ne használjunk oly szót, melynek értelme szívünk, lelkünk, az új, felfrissült társadalom epekedését nem elégítheti ki.

Ha a keresztény elvek az új század életrendszerévé leszek ismét, akkor nemcsak megértjük, de boldogabbak leszünk az igazi idealizmusban!

Egyesülni kell.

Külön zászló alatt csoportosul Szatmáron az Ugron és a Kossuth-párt. Beteges ambitio, magán érdek, vagy csak tapintatlanság volt e, ami szétválasztotta őket, ne kutassuk, úgysem érnék semmit azzal, ha meg is tudnók az okot. Ám talán maga ez a külön csoportulás még nem is olyan nagy baj. Abban nincs semmi, ha megolvassuk magunkat s megnézzük, a függetlenség melyik árnyalatának van itt több híve.

Éles szem előre látta ugyan, hogy az Ugron-párt népesebb Szatmáron, mint a Kossuth-párt. De hát ez nem is lehetett másképpen a specialis viszonyoknál fogva.

Abban a városban, a hol látták Ugront többször megkapó nagyságában, ahol hallották lángszavát, abban a városban, a hol a kormány vétkes hajszát indított ellene, ott Ugron fölénye biztosítva van. A Kossuth-párt helybeli vezére megkímélhette volna Kossuth Ferenczet a fiaskótól. Ha egy kissé körültekint-

több, nem viszi be őt olyan helyzetbe, mely csak népszerűségének árt.

Ám a megtörténtet meg nem történtté nem tehetjük; a fő az, hogy egy helytelen tettnek káros következményeit enyhíteni kell, vagy lehetőleg elsimitani.

Ha már volt is Szatmáron Kossuth, ha már meg is történt a szétválás, a két pártnak egymás ellen küzdeni nem szabad, mert ez megbélyegző elvtagadás volna. A kisebbség tartozik meghajolni a többség álláspontja előtt, ha csak a kormány győzelmét szántszándékkal nem akarja előmozdítani. A kormány ugyanis helyen fog mandatumot nyerni, miért adjunk fel egy olyan kerületet, a hol lelkiismeretes agilitással az ellenzék győzelme kétségtelen.

Miért lennének hűtelének meggyőződésünk, tradícióinkhoz?

Talán nincs szükség ellenzékre már e hazában?

Be van már tetőzve a magyar államiság épülete?

Nemzeti jogos aspirációk ki vannak e elégítve?

Nem tudjuk-e azt jól, hogy Bécsből annál nagyobb pressiót gyakorolnak a kormányra, annál több jogfeladást követelnek tőle, minél gyengébb az ellenzék, s nem tanított meg a tapasztalat, hogy nem bizhatunk miniszteraink politikájába, ha nem félnek egy nagy számú független ellenzék lesújtó kritikájától. Hazaellenes bünt követel tehát a függetlenség, ha nem tömörül. A többség a kisebbséget szeretettel fogja fogadni csak közeledjenek. Ám érett polgártársaink nem fogják soká kérést magokat, ott hagyják azt az egy két embert, akik érthetetlen okból a vizályt és ellentétet állandósítani akarják közöttünk.

XIII. Leo 25 éves pápai jubileuma.

Jövő esztendőben lesz 25 éve, hogy a „lumen de coelo” — XIII. Leo pápa elfoglalta Krisztus földi helytartójának székét. Respighi Péter bibornok aláírással a következő lelkes felhívást vettük Rómából, mely a világ egyházait általános ünneplésre hívja fel.

Jézus Krisztus Anyaszentegyházának nagy öröme rendkívüli események vannak készülöben. Néhány hónap mulva a kereszténység atyja pápaságának huszonöt éves jubileumát üli meg, mely idő messze századokra fényes sugarakat lövelő korszaka uralkodásának és kormányzásának.

A tervezett ünnepek rendezésére, melyek mintegy a hivek millióinak szive szeretetét tükrözzék vissza Krisztus helytartója iránt, a kath. egyesületek, a kath. érdekeket védő Primaria egyesület, valamint az Üdvözítő iránt való hódolat előmozdítására alakult bizottság a testvéri szeretetből egybekötve külön bizottságot alkottak a pápa ő Szentsége biboros helyettese elnöklete alatt.

Imádkozni, sokat imádkozni mindenestre az első kötelesség, nemesak magán ájtatosságokkal, hanem nyilvánosan is ostromolni a Gondviselést, dicsőségesen uralkodó pápánk jólétéért.

A biboros helynök elrendelte, hogy a szent misében az ő Szentségéért mondandó imák erre a szándéokra mondassanak, nemkülönben minden templomban a szent olvasó után az „Oremus pro Pontifice nostro Leone... Dominus conservet eum...” kezdetű ima mondassék.

Valóban megható a római templomban az ájtatos sokaság imáit hallani, melyek a pápa hosszú életéért és dicsőséges uralkodásáért szállnak fel a magasba.

E czélből a helynök ur ő Főmagassága folyó hó 9 én külön ájtatosságot tartatott a szent Ignác templomban, melyre Rómának minden kath. iskoláját meghívta. Ő maga mondotta a szent misét és számos hívő lelkének osztotta ki az örök élet kenyerét.

Legyen ez az ünnepség főpontja, midőn testvér a testvérral mintegy vetélkedve ajándékol hozzá a szentséges Atyának legszebb adományát szive ájtatosságát.

Hogy pedig a szentséges Atya szívének vigasztalást és örömet okozunk, egy újabb tervet óhajtanánk megvalósítani, melynek létesítése végett mindazok jó szívéhez és nagylelkűségéhez fordulunk, a kik a szent czélra közreműködni óhajtanak.

I. Kell, hogy kivétel nélkül, minden keresztény kath. ember szeretettel és ragasz-

Délután aztán dobogó szívvvel, de még mindig kételkedő gondolatokkal lépte át a szeretett lény lakásának küszöbét. Ott minden régi ismerősként fogadta. A piruló szegfűk, nefelejtsszemű lobéliák, szelid tekintetű rezedák s büszke rózsák most is oly mosolyogva tekintettek rá az udvarán díszlő gruppokból mint egyébkor, még a Vigyázz kutya is farkesóválva fogadta, mint régebben, mikor jogász korában minden-napos vendég volt.

Kopogására egy csengő leányhang felelt s ő benyitva, maga előtt látta álmainak tárgyát. Jenő! Ilonka! hangzott egyszerre a két ifju lény ajkán aztán néhány pillanatig szótlánul néztek egymásra. Oh a szerelem oly gazdag érzelemben s mégis oly szegény szavakban. E pár pillanatig boldog volt Jenő nagyon, de ekkor ismét felütötte fejét lelkében a zöld-szemű szörny: a féltékenység, s megcsendült lelkében a kételkedő hang: hátha, nem szeret már, s a viszontlátás csak azért kedves neki, mert rég nem látott, s csak pillanatig tart ez öröm, a mig Dezsőt újra látja. A kételkedés győzött a szerelem felett, s meghajtva magát mosolyogva mondta: óhajtottam látni Ilonka nagysám s Dezső is megkért, hogy mentsem ki őt, mivel ma

nem teheti tiszteletét, sürgős dolga elutazni készlette. Azonban bucsúüdvözlését általam küldi s e levélke által. Ezt mondva átnyújtott Ilonkának egy keskeny levélkét, szeméi azonban fürkészőleg vizsgálták a lányka arcát, hogy mily hatással lesz arra a Dezső neve, elutazása s levele.

Ilonka édes mosolylyal ajkán vette át a levelet s letéve az asztalkára, minden zavar s különösebb pirulás nélkül mondta, hogy sajnálja Dezsőt, ha utaznia kell s nem láthatja az örömét a Jenő viszontlátása felett, de most az öröm s boldogság kiszorít minden baráti szórakozást szívéből.

Vidám csengés között telt el a délután, Ilonkának mamája is látható örömmel fogadta a hazatért Jenőt, régi kedvenc óhaját látta közelebb jönni, mert régen egy másnak szánta ő már e fiatalokat.

Az est kezdte bontogatni sötét fátyolát, mikor Jenő a búcsúzkodásra s haza menésre gondolt. A délután folyamán meggyőződött, hogy Ilonka csakugyan nem viltózott, Dezső csak mint barátja járt ide s az ő kedvéért fogadták oly szívesen. A mi legjobban meggyőzte, az az asztalon levő s még mindig felbontatlan levélke volt. Azt gondolta ki ugyanis Dezső barátjának meggyő-

zésére, hogy menjen el ez Ilonkához, s jelentse az ő elutazását. Ha Ilonka szereti Dezsőt, sajnálkozni fog nagyon s a levertség észrevehető lesz rajta, mit Jenő tudni fog mire magyarázni. Aztán a levelet igekezni fog felbontani, hogy az eltávozott kedves bucsuszavait szemével lássa s talán pár könnyet hullason a sorokra észrevétlenül. De a levél most is ott fekszik érintetlenül, pedig volt volna Ilonkának alkalma pár percze eltűnni s elolvasni, mikor a mamával beszélgetett Jenő, vagy mikor a mama kérelmére zongorához ült, hogy a legújabb dalokat, miket még itt nem ismernek, eljátszsa. Ilonka ezalatt járkált, ki is ment a konyhára a vacsora iránt rendelkezni, s a levelet nem vitte magával.

Mikor aztán másnap Dezsővel együtt, ki nem utazott tényleg el — újra látogatást tett; s akkor ismét meggyőződött, hogy az Ernő levelében írott s az ő szívében levő kételkedés alaptalan, megkérte a kezét, mit meg is nyert, most Erdey Jenő a legboldogabb vőlegény s boldogságát annak a levélkének köszönheti, mit másnap is ott lelt az asztalon Ilonkáéknál felbontatlanul.

K. T.

kodással viseltessék a római pápa széktemploma, a lateráni bazilika iránt, melynek tőzete elkerülhetlen javításokra szorul. Ki lépett be hívő lélekkel e szentélybe és nem érezte magát annyira elragadtatva, hogy Konstantin bazilikájának, a világ összes templomai anyjának és fejének emléke soha lelkéből ki ne töröldjék?!

A szent Ferenczrend nagy rendfőnöke e célra alamiznaadásra kérte föl a harmadik rend tagjait. Bizzunk benne, hogy szent Ferencz harmadik rendjének fiai nem késnek az Isten dicsőségére emelt e magas szent építmény ékesítésére sietni, hogy így örömet okozzanak a szent Atyának, a kinek annyira szíven fekszik, hogy ez a bazilika, melyet már III. Inceze pápa assisi szent Ferencz vállain látott, fényben, pompában és ékességben ragyogjon az egész Egyház dicsőségére.

Az összes egyházmegyék főpásztorait felkérjük majd, hogy hívják fel a papjaik jó szívét arra, hogy ki-ki egy-egy szent miséje alamiznáját erre a célra felajánlja. A fűd. papság az így felajánlott alamiznát a főpásztor kezeihez juttatja, a ki a helynök ur. Főmagassága útján ő Szentsége lábaihoz helyezi.

II. Külön felhívások küldetnek az apácákhoz, a női nevelőintézetekhez és mindazokhoz, kik a szegény templomok számára egyházi ruhákat készítenek, hogy ez évben az egyházi ruhát nagyobb számban készíteni sziveskedjenek, hogy így a szegény templomok számára több jusson az isteni tisztelet főnségének emelésére. Nagy vigasztalás lenne a szent Atyára nézve, ha a püspökök a Neki felajánlott egyházi készleteket az Ő nevében a szegény templomoknak kioszthatnák és ez által is örömet szereznének a legméltóságosabb Oltárszentségben rejlő édes Jézusnak.

III. Jövő évi április második felében a kath. világ nagy zarándoklaira készül — az apostolok sirjához és a szentséges atya lábaihoz. Róma a világegyház fiaihoz intézi hívó szövegét, hogy minél többen vegyenek részt ezen világünnepélyen.

Rajta tehát mindnyájan, kik tehetősek és befolyásosak vagytok, hogy a Krisztus helytartójának, a vitikáni agastyánnak szánt hódolat minél fényesebben sikerüljön. Különösen pedig azok vegyenek részt, kik társadalmi állásuk és vagyoni állapotuknál fogva Istennek többel tartoznak, mint mások.

IV. E szomorú időkben legyen a Péterfillér több mint az egyszerű könyöradomány; legyen valóságos tartozása, adója a kath. népnek, hogy Krisztus mindenétől megfosztott helytartója könnyebben viselhesse ama nagy kiadásokat, melyek már a külföldi missziók fentartásával és gyarapításával is vállalra nehezdednek és hogy így a kath. hívek is közreműködjenek szent hitünk terjesztésében.

A közelgő ünnepi évben legyenek a katolikusok a rendesnél bőkezűbbek, közös atyjuk, a római pápa iránt és a szívük sugallta adományt sziveskedjenek az illető püspök urhoz juttatni. A püspök urak pedig a római rendező bizottság útján a biboros Helynöknek, vagy személyesen a szent Atyának mutassák be a nevezett adományokat.

V. A kath. érdekeket védő római Primária egyesület különös ünnepségekről gondoskodik majd Rómában. Ily különös ünnepségeket ajánl a hely és időhöz képest az egyházmegyékben is azon vállalatok előmozdítására, melyek a hívők szívében és lelké-

ben a Krisztusi szeretetet növelni leginkább alkalmasak.

Óh Rómának és a katolikus világnak hivei! Iparkodjatok lelketek egész hevével e meghívást követni. Minél jobban távolodik a világ Krisztus helytartójától, annál jobban szenved; minél inkább közeledik hozzá, annál bővebben részesül Krisztus kegyelmének ajándékaiban.

Ünnepségeinkkel XIII. Leo pápaságának 25 éves jubileumát óhajtjuk megülni. Bár vezetné vissza ajtatosságunk fensége és komolysága eltévedt testvéreinket ahhoz, a ki e földön a mennyország kulcsait hordozza.

Áldja meg a jó Isten a mi egyetértésünket e vállalat megvalósításában és engedje, hogy meg hozza várva-várt gyümölcsét, a hitélet fellendülését.

Kelt Rómában, Urnapján 1901.

Hirek.

A főpásztor jótékonyága. Ő méltósága a püspök ur a Pósházán épülő templom ablakaira 802 kor. 26 fillért, az Erdődön épülő új iskolára 1000 koronát, az Uj-Hután épült kápolnára 600 koronát adományozott.

Hirek az egyházmegyéből. Lapunk múlt számában közöltük, hogy *Reiter* Endre segédlelkész Akna-Sugatagról Felső-Bányára helyeztetett át. Ujabbán arról értesülünk, hogy nevezett segédlelkész állomáshelyén meghagyatott és Felső-Bányára dr. *Csókás* Vidor lett disponálva Mező-Petriből.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter a s. at. már-nómetii kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül *Kölcsey* János kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

Kitüntetés. Ő felsége a király *Tannin-*ger Ignácz ezredesnek, a munkácsi 11. honvédelmi parancsnokának a katonai érdemkeresztet adományozta.

Kinevezések. A vallás és közoktatási miniszter *Szinyéry* Ilona okleveles tanítónőt az avas-vámfalusi állami elemi népiskolához rendes tanítónőnek, az igazságügyminiszter *Kraft* Rezső szepesváraljai kir. járásbírói díjnokot a mezőkaszonyi kir. járásbíróshoz irnoknak, a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke *Bátori* Oszkár nagybányai kir. járásbírói díjtalan joggyakorlatot segélydíjas joggyakorlatnak nevezte ki.

Változások a nagykarolyi tanári karban. A kegyesrendi kormánytanács intézkedése folytán a nagykarolyi főgymn. tanári karából *Hollósy* Béla Tatára, *Niklos* János Temesvárra, *Brack* József Lévára és *Szabó* Alajos Nagy-Becskekre lettek áthelyezve saját kérelmekre. Helyökre jönnek: *Voggenhuber* Oszkár, *Hauustädter* József és *Majoros* Béla Kolozsvárról, *Schuhltheisz* Vincze Kis-Szebenből.

Kinevezés. A kereskedelmügyi m. kir. miniszter *Bullykay* Menyhért fencsikai postamestert Tisza-Ujlakra postamesterré kinevezte.

A lászalli sz. János ifj egyet utóbbi ünnepélyén begyűlt 88 Kor. 10 fill. Felülfizettek: *Báthory* István néppárti képviselőjelölt 10 kor. *Brázay* János sz. t. 5 Kor. *Csókás* László 2 kor. *Hantics* Illés 50 fill. A zászlóanya Hajagos Bébiné 40. kor. ajánlott fel a zászló költségeinek fedezésére.

Dalestély. A Szatmár Németi Dalegyesület holnap este a Kossuth-kerti kioszkban tagilletményes dalestélyt tart. Műsor: 1. Sőhajítás, férfikar Gaál Ferenczről. 2. Virágének, férfikar. Bródy Miklóstól. 3. Harangszó, férfikar. Bródy Miklóstól. 4. Harangszó, férfikar. Bródy Miklóstól. 5. Harangszó, férfikar. Bródy Miklóstól. 6. Harangszó, férfikar. Bródy Miklóstól. 7. Harangszó, férfikar. Bródy Miklóstól. 8. Harangszó, férfikar. Bródy Miklóstól. 9. Harangszó, férfikar. Bródy Miklóstól. 10. Harangszó, férfikar. Bródy Miklóstól.

Mihály. 4. Éji varázs, férfikar. Storchtól. 5. Kurucz nóták, férfikar, Méder Mihálytól. Kezdeté fél 8 órakor.

Templomszentelés. Az a.-sugatagi rk. hívek adakozása, de különösen *Kádár* Ambros dr. kanonok áldozatkészségéből a község egyik legszebb helyén csinos kápolna épült szt. Anna tiszteletére. E. hó 28-án történt annak ünnepélyes megáldása a hívek részvétele mellett. Fogadják a rk. hitközség legnagyobb köszönetét mindazon jólelkű adakozók, kiknek Isten iránti szeretete lehetővé tette e szép, a lelkiélet emelésére oly alkalmas emlék felállítását.

Piaczi rend. E felzaklatott ügy felett, mint a Szamos legutóbbi számában olvastuk, végre valahára *gondolkozóba fognak esni*. Nálunk ez is vivmány. De épen ez eklatáns módon bizonyítja, hogy szükség volt a *nagyhangu kiabálásra*, mert különben Isten tudja, mikor jutott volna el az illetékes hatóság addig a stádiumig, ahol a *gondolkozóba* esés kezdődik. Egyébiránt pedig az illetékes szótárában a hatóságok működésére csak akkor vannak megfelelő udvarias kifejezések, ha a közönség érdekei kellő módon védelemben részesülnek általuk. Ne tessék addig jó izlésről beszélni, míg olyan borsos paprikás a megízlelni való, hogy a szegényebb fajta polgárság menten csödbe jut, ha bele mer harapni. Ami pedig a felületességet illeti, ne applikálja azt reánk a Szamos cikkírója, hanem tessék magára venni. Nem a piaci rend fentartásáról, hanem egy szabályrendelet alkotásáról van itt szó, mely a közönség érdekeit megvédelmezze. Erre nincsen joga se a főkapitánynak, se a rendőrségnek. Arra nézve az iniciatívát a tanácsnak kell kezdeni és javaslatát beterjeszteni a közgyűlés elé. Aki oly alaposan van tájékozódva, annak tudnia kellene, hogy a rendőrség egy alkalommal már összefogatta az ilyen szenálokot. De orrot kapott a minisztortól azzal a clausulával, hogy tessék előbb a városnak szabályrendeletet alkotni reá, akkor igenis lesz joga hozzá a rendőrségnek, de addig nem. Ne tessék tehát a tanácsbeli uraknak a felelősséget elhárítani magokról és egy hatóság nyakába vetni, mely az adott viszonyok közt semmit sem tehet. Mert abban az esetben csakugyan meg kellene erősödni annak a véleménynek, hogy nem méltók egy város élén állani, ha azt sem tudják, mikor van nekik nemesak joguk, de kötelességök is cselekedni.

Vármegyei közgyűlés. Vármegyénk közönsége aug. 9-én d. e. 10 és fél órakor rendes közgyűlést tart. Ugyane nap d. u. 3 1/2 órakor veszi kezdetét a közigazgatási bizottsági ülés is.

Merénylet Hrabovszky plébános ellen. Valamiféle elvetemült ember f. évi július hó 21-én az éjféli órákban kitörte a mérki plébánia kert erős deszkakerítését s irtózatossal zavarta beverte a plébániaház ablakait, így akarván kicsalni *Hrabovszky* István plébánost, hogy megölhesse őt az éj leple alatt. Ámde a plébános, fölébredve a pokoli zajra, hirtelen kinyitotta a még beveretlen egyetlen ablakot, főlhuzott fegyverrel jelent meg abban, mit észrevevén a gaz merénylő gyors futással menekült a golyó elől. A plébános sértetlen maradt. Mérk lakói kivétel nélkül egy romlott lelkű evangélikus református emberre gyanakodnak. Nevezetes a dologban az, hogy a körületi csendőrök éppen a községben voltak, midőn ez történt, és hogy a mai napig semmisen történt a nyomorult gaz merénylő kipuhatólása és elfogatására nézve. Minek is?

Hiszen csak egy róm. kath. plébános életéről van szó. Bagatell!

Katonák hazaérkezése. A városunkban állomásozó közös hadseregbeli katonaság, — mely 3 hétig Nagybánya és vidékén végzett gyakorlatokat, — f. hó 27-én, délben minden baj nélkül hazaérkezett egy kis pihenőre, mert már aug. 3-án megint utra kelnek Miskolcra, hol az ezred törzsével egyesülve a felvidéken az őszi hadgyakorlatokat végzik és csak szeptember hó közepén fogjuk őket viszontlátni. Honvédeink jövő hó 3-án jönnek meg Máramaros-Szigetről.

Zászlóavatás. A szatmár-németi iparos énekegyesület zászlóavatása f. é. aug. 4-én lesz a következő sorrendben: 1. Augusztus 3-án este 8 órakor szerenádd a védnök tiszteletére s utána ismerkedési estély az „iparos ifjak Otthonában” 2. Augusztus 4-én délelőtt 11 órakor a zászló megáldása Biki Károly esperes által a szatmári ev. ref. templomban. Istentisztelet végeztével gyülekezés az ev. ref. főgimnázium udvarán. Az ünnepélyt itt megnyitja a Szatmári Dalegyesület. Utána Rác István, az iparos énekegyesület elnöke üdvözlö a védnököt, a megjelent társaságokat, a vendégeket, mire kezdetét veszi a zászló megkoszorúzása a védnököt s a koszorú leányok által és a szegbeverés. Az ünnepély e része végződik a Szózat énekével. 3. Augusztus 4-én délután 5 órakor gyülekezés az „iparos ifjak Otthonában” s onnan 6 órakor disz felvonulás a színházban tartandó hangversenyre. A hangverseny kezdete pont 7 órakor. A hangverseny műsora: 1. Hymus. Előadják a résztvevő dalegyesületek. Karvezető: Méder Mihály. 2. Intés. Férfikar Bródy Mihálytól, éneklő: a Szatmár-németi dalegyesület. Karvezető: Méder Mihály. 3. Ünnepi óda. Szavalja: Hérmán Margit k. a. 4. „Vadászdal.” Schraup J.-tól. Előadja a „Czezil-Egyesület.” Karvezető: Nitsch József. 5. Vónós négyes. Előadják: Méder Mihály, Maros Imre, Veres Lajos és Havas Miklós urak. 6. Népdalok Zieglertől. Előadja a Szatmár-németi énekkar. Karvezető: Saja Sándor. 7. Népdalok. Előadja az Iparos énekegyesület. Karvezető: Veres Lajos. 8. Népdal egyveleg. Vegyeskar. Előadja a zászlóavatás alkalmából alakított 100 tagú vegyeskar. Karvezető: Veres Lajos. Helyárak: Alsó- és középpáholy 8 korona. Felsőpáholy 6 korona. Támlásszék, kórszék, zenekari ülőhelyek 2 kor. Zártszék 1 kor. 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor. (Ezen jegyek az ünnepség minden részére érvényesek). Karzati ülőhely közép 80 fill., oldal 60 fill., állóhely 40 fill. (Táncmulatságra nem érvényesek.) Táncmulatságra belépti-díj 1 kor. Jegyek előre válthatók Balogh Dezső fodrász-üzletében és este a pénztárnál. Hangverseny után tánc a Kossuth-kerti kioszkban.

Követendő példa. Ujlaky János halmai iparos az ottani róm. kath. templom kertjébe már ezelőtt mintegy hét évvel a saját költségén egy igen szép kivitelű keresztet állíttatott. Noha maga is szegény ember és öt gyermek atyja, lelke jóindulatától vezettetve úgy ezt, mint a temetőben levő nagy keresztet évről évre be szokta festetni, hogy óva legyenek az idők viszontagságaitól. Sőt halála esetére is gondoskodni kíván rólok. A szatmári I. temetkezési társulatnál van egy kis könyvecskéje, melyre 200 korona fizetett be. Ebből száz koronát rendel alapítványul a két kereszt fentartására. Ugyanő a templomkerítés alapítójának gyarapítására 30 koronát ajánlott meg, melyből 22 koronát már be is fizetett. Mily szép példa ez azok előtt, kiknek módjokban volna sokkal

többet tenni. Ez a szegény, de vallásos lelkületű családapa küzdve az élet nehéz gondjaival, megvonja magától filléreit, hogy áldozatot hozhasson oly magasra, melynek jutalmát ezen a földön nem keresheti. Isten áldja nemes törekvéseit.

Ezt már a rendőrség figyelmébe. Magában véve kicsiny dolognak látszik, sokan azt mondják rá, hogy talán figyelmet sem érdemel. Pedig nem úgy van. Szerfelett sok boszuságot okoz különösen a háztulajdonosoknak, tisztaságot szerető lakóknak, no meg mindenkinek, a ki a esin iránt csak némi kis érzékkel is bír. Csaknem minden nap megesik, hogy éretlen suhancok nekimennek az ujonnan kifestett vagy meszelt házak falának s féktelen jó kedvükben vagy összevissza vakarják, vagy tele firkálják krétával, gyakran a legotrombább szavak és kifejezések nyomait hagyva magok után. Erre azt hisszük, nem kell szabályrendelet alkotni. A főkapitánynak, mint fegyelmi hatóságnak jogában van az ilyen izléstelenséget megtorolni. Csak egy-két esetben történnék példás rendreutásítás, bizony fogamatja lesz. Szerintünk czélszerű volna egy szigorú felhívást intézni a közönséghez, hogy a szülők gyermekeiket, a mesterek inasait tiltásuk el az ilyen tettek elkövetésétől, mert aki rajta veszt, keményen bünhődni fog. A közönséget pedig fel kellene hatalmazni, hogy az olyan utczagyereket, akit tetten érnek, csipjék nyakon, adják át a legközelebbi rendőrnek, vagy a nevét jelentsék be. Sok boszuságnak és kellemetlenségnek vetne véget erélyes fellépésével a főkapitány.

Gazdasági és háziiparkiallítás. Máramaros vármegyeszék városában, Máramaros-Szigeten a gazdasági egyesület gazdasági és háziiparkiallítást rendez f. évi augusztus 25-től szeptember 1-ig. A báró Roszner Ervinné, Forgách Klótild grófnő védnöksége alatt álló kiállítás, melyben Máramaros erdészete, bányászata s az egész vármegye lakossága szövetkezve Ugocsa vármegyével, részt vesz, nemcsak erre a vármegyére lesz előnyös, de érdekelheti az ország összes vármegyéit, mert egy nevezetes alkalomból közelébb hozza a határszéli regényes megyét Magyarország összes vármegyéihez. Ki lesznek állítva a kiállításán Máramaros vármegye gazdasági, kerti, házi és műipari termékei, melyek hét főcsoportban foglalnak helyet. Az egyes főcsoportokat képezik: I. Háziipar; II. Kézmű és gyáripar; III. Gazdaság; IV. Erdészet s vadászat; V. Bányászat; VI. Fürdőügy; VII. Növényz. A mit Máramaros faragó s bodnár iparban, szövő, kosárfonó, női kézi és műiparban, fa, vas, bőr, agyag és üveg, ruházati és vegyi iparban produkálni képes, be lesz mutatva, a mezei s kerti terményekkel, gyümölcsökkel, állattenyésztésével, méhészet, tejgazdaság, gazdasági szerszámok és gépekkel, melyek mellé sorakoznak; a fatermelés, különféle eredeti termények, vadászat, a legfestőbb helyek fényképei, térképek. Máramaros és az ország nagy kincse: a sóbányák továbbá az ércbányák, kőbányák, ép úgy lesznek, mint az ásványvizek, a fürdők és fürdőberendezések fényképekben bemutatva. És megjelennek a kiállítás érdekének emelésére a magyar, ruthén, román, német viseletek, hogy a kiállítást látogatók előtt egész Máramaros a maga valóságában megjelenjen. A kiállítás vonzóerején kívül kiváló alkalom az augusztus 25-től szeptember 1-ig tartó kiállítás ideje arra is, hogy azok, kik Máramaros regényes vidékei iránt érdeklődnek, oda elmenjenek. A m.-szigeti turista

bizottság, melynek feladata, hogy az idegeneket tájékoztassa, mindent elkövet, hogy pontosan teljesítse örömmel elvállalt tisztségét.

Gyászhir. Rakovszki József pékmester tegnap este életének 42-ik évében elhunyt. Temetése holnap délután 5 órakor lesz. — Dittrich Róza, Kovássy Ferencz neje elhalt Udvariban tegnap 67 éves korában. Ma délután temetik Udvariban.

Szabad fürdő a Deák téren. Tegnap este 6 és 7 óra közt óriási zápor keletkezett városunkban, mely a Deák-tér hatalmas árkat annyira megtöltötte, hogy a víz a kerámi burkolattal szinelt. A víz a nagy dinnye rakásokat s trasztól magával sodorta úgy annyira, hogy a víz felületét dinyék képezték. A dinye mentéshez az árusítók valamint néhány suhanc hozzá láttak, kik deréig jártak a vízben részint lábolva, részint uszási tempókban. A mulatságos jelenetnek rengeteg nézője volt. Hisszük, hogy az ilyen kellemes látványok elég okot nyújtanak a Deák-tér rendezésének mielőbbi keresztülvitelére.

Kerékpár-verseny. A szatmár németi kerékpár-egyesület vasárnap délután a Németiben levő gőztéglagyár mellett levő pályán megnyitó házi versenyt rendezett. A verseny lefolyása a következő volt: 1. Országúti verseny (indulás reggel 6 óra) 37 kilométer, Nagy-Károlyból, Nagy-Majtény és Szamosdob községeken keresztül, a közlekedési szamoshid n, Bányai-uton és Széchenyi-utczán a város-ház előtti térig. Elsőnek bejött Róth Gyula 1 óra és 17 percz, másodiknak Oszter Károly 1 óra 20 percz, harmadiknak Rubin Ede 1 óra 35 percz alatt. Díjak voltak: 1-sőnek diszitett nagy ezüst, 2-iknek nagy ezüst, 3-iknek bronz érem. Délután 4 óra után künn a pályán a verseny folytatva lett igen nagyszámú érkeklődő közönség előtt. Ez alkalommal a megnyitó versenyben (1000—1000 méter) első lett Rosenfeld Arthur, 2-ik Stern Ernő, 3-ik Oszter Károly. Díjak: elsőnek ezüst, másodiknak bronz érem. 2. szám. Egyleti Bajnokság 901-re 3000 méter. Első Róth Gyula, 2-ik Scheiber Miklós, 3-ik Oszter Károly. Díjak: elsőnek bajnoksági szallag „Bajnokság 1901-re” és nagy ezüst, másodiknak ezüst, harmadiknak bronz érem. 3. Törelőny verseny 3000 méter. Itt a versenyzőknek, az országúti versenyben elsőnek bejött előnyt adott, mindazonáltal az illető Róth Gyula volt itt is az első, ki játszva hagyta maga mögött társait; másodiknak bejött Oszter Károly, 3-iknek Fekete Dezső. Díjak: elsőnek nagy ezüst, másodiknak bronz érem, harmadiknak diszoklevél. 4. Akadály verseny 2400 méter. Első lett Sternberg Béla, második Benkő Miksa. Díjak: elsőnek nagy ezüst, másodiknak bronzérem. 5. Egyleti főverseny. 10000 méter. Első Róth Gyula, második Rosenfeld Arthur, 3-ik Scheiber Miklós, 4-ik Oszter Károly. Díjak: elsőnek diszitett nagy ezüst, másodiknak nagy ezüst, harmadiknak bronz érem, negyediknek diszoklevél. Ennél a versenyenél vezetők is voltak megengedve, mikor is különösen kitűnt kettő, u. m. Bakó s Püspöki (idegenek), kik az egész közönséget bámulatba ejtették mesés gyorsaságú hajtásukkal. 6. Vigasz verseny: 1000 méter. Első Scheiber Miklós, 2-ik Oszter Károly, 3-ik Benkő Miksa. Díjak: Elsőnek ezüst, másodiknak bronz érem, harmadiknak diszoklevél. Ez után a jury elnöke Hérmán Mihály polgármester kihirdette az eredményt, mikor is a díjjakat az illető győzteseknek nyomban át is adta. A verseny vége 6 óra után volt.

Házvételek. Finta János folyammérnök megvásárolta a Schefteli és Reiter Tompa-utczai házát 15000 korona összegért, Miklós-utczai Antal mészáros a Borsyfőle Batthyány-utczai házát a szatmári gzd. és iparbanktól 19000 koronáért.

Házeladás. Mazurek János Kossuth-Lajos utczai házát Rosenberg Simon anagy gőzmalom termény ügynöke 28450 koronáért megvette.

Meghívó. A csanálói főiskolai ifjuság az országos Vörösmarty szobor-alap javáért

1901. évi augusztus hó 11-én, vasárnap a nagyvengéglő udvarán felállított lombsátorban zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-dij személyenkint 1 korona, család-jegy 2 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtázva lesznek. Jó zenéről gondoskodva van.

Eljegyzés. *Csesznik* Emil kudsiri állami iskolai tanító jegyet váltott *Pap* Gyula adó-pénztáros leányával *Margit* kisasszonnyal.

A halmi róm. kath. hitközség saját pénztára javára f. é. augusztus hó 11-én Halmiban az áll. gazd. felső népiskola helyiségeiben zártkörű táncvigalmat rendez. A rendezőség élén állanak: id. *Kunfalvy József* főgondnok, *Benyovszky Aladár*, dr. *Kozányi Zsigmond*, dr. *Léderer Zsigmond*, *Merza József*. Kezdeté esti 7 órakor. Belépti-dij: személy jegy 2 k. család-jegy 5 k. Ételekről és italokról gondoskodva van. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak.

Páskuj Imre hazai iparesarnokában, hol a szatmári g. kath. egyház javára rendezendő tárgysorsjáték főnyereménye kiállítva van, a kibocsátott sorsjegyek darabonkit egy koronájával kaphatók.

A szatmárhegy-csererdei lóvasut ügyében tartott hétfői értekezleten a hegyközségi elnök kivételével, ki a szatmár-erdődi gőzvasutnak a Nagy-Hegyre vitelét kívánta, a megjelentek egyhangulag a mellett nyilatkoztak, hogy a bemutatott egysínű lóvasut volna az adott viszonyok között a legmegfelelőbb. Nem ilyen egyértelmű volt azonban a pénzbeszerzés, illetve hozzájárulás iránti vélekedés. Egészen el is tekintve azoktól a nyilatkozatoktól, hogy egyesek hirszerint semmi hozzájárulásra sem hajlandók; a megjelentek többsége ugyan pártolta azt a megoldást, hogy az egyes érdekelt szőlőbirtokosoktól szükségesnek mutakozó 10—15 ft. évi segélyt vagy a hegyközség vagy a törvényhatóság szedje be és szolgáltatassa be a vasutnak; de a hegyközség elnöke ezt a hegyközségnél kivihetetlennek jelezte s a törvényhatóság részéről is inkább 1000 K. évi segély mutakozott várhatóan. Így hát egyelőre az érdekelték magán részvényjegyzéseinek gyűjtése határozottatott el.

Látványosság. A tegnapi naptól fogva 8 napig egy érdekes látványosságot nyújt *Páskuj Imre* hazai ipar esarnokának a Deák-térre néző kirakata. Ugyanis a szatmári g. kath. egyház új templomépítés javára rendezendő tárgysorsjáték főnyereménye van itt közszemlére kitéve. A főnyeremény, mely hitelesen megállapítva tíz ezer korona összeget ér, egy gyönyörű bársony tokban a következőket tartalmazza: egy brillant nyakék (tallér) melynek egy része hajdisznak (diadém) és női melltűnek (brochs) átalakítható; továbbá egy karsatt, egy pár fülöngű és egy gyűrű, melyek brillant kövek között egy-egy hatalmas saphir követ foglalnak. A kiállított tárgyak megtekintve, valóságos élvezet tárgyát képezik a nagy közönségnek, mely a legnagyobb érdeklődéssel nézi az ötös munka remekét. Nevezett főnyeremény *Kintzler Testvérek* szolnoki ékszerész cég-től való, a hol is kellő felügyelet mellett készültek el a kiállított ékszerek. Felhívjuk a nagy közönség figyelmét úgy a kiállított tárgyak megismerésére, valamint a tárgysorsjáték pártfogására.

Bucsu Királymezőn. Vasárnap e jókorában német, de erősen magyarosodó közönségben bucsu volt. Az ünnepélyes nagy misét dr. *Fechtel* János szatmári kir. kath. főgymn.

tanár tartotta fényes segédlettel, melyben dr. *Iryni* Tamás és dr. *Wolkenberg* Alajos theol. tanárok, *Czier* Ferencz és *Rónai* István plébánosok vettek részt. Az ünnepi szent beszédet német nyelven *Czier* plébános mondotta, míg dr. *Fechtel* az oltártól intézett magyarul lendületes beszédet a néphez, melyben e nagy vidék és a hegységek lakói voltak képviselve. Istentisztelet után a községi jegyzőnél fényes lakoma volt, melyen előkelő társaság vett részt. Számos szelletes tószat hangzott el. Királymező temploma szép új templom, tisztasága és felszerelése a *Czier* plébános érdeme.

Tűz volt e hó 26-án a gilváci határban. Martalékul esett nagy mennyiségű buza és gabona szalma. A lakosság ügyességének köszönhető, hogy az alig 50 lépésnyire levő buza kazlak és a gőzgép áldozatul nem estek. Az oltás közben többen súlyos sérüléseket kaptak. A tüzet csak másnap sikerült teljesen eloltani.

Szerencsétlenség a Tiszán. Ugy látszik, hogy a szeszélyes Tisza minden héten szerez magának egy áldozatot, a mult csütörtökön Nagy Imre királyházi mozdonyvezető fűrdött a Tiszában és a sebes ár magával ragadta és eltűnt, hulláját még ma sem találták meg. Elhunytát feleségén kívül hat apró árva gyászolja.

Vesztett kutyák garázdálkodása. Nagy rémületet okozott egy elmúlt héten Halmiban két vesztett eb garázdálkodása, Bulyovoszi János két házidő kutyáján kitört a vesztesség, mikorára azonban észrevették, a veszedelmes állatok két kis gyermeket martak meg. A szerencsétlen gyermekeket fellszálították a Pasteur intézetbe.

Szinikerületünk. A vidéki színészet rendezése céljából tartott országos értekezlet által kiküldött szűkebb bizottság már megalakította a szinikerületeket. E szerint a szatmári állandó szinikerület a következő városokból áll: *Szatmár*, *Nagy Károly*, *Nagybánya*, *Zilah*, *Szilágy Somlyó*, *Munkács* és *Beregszász*. Tehát a kerület abbéli óhaját, hogy az egyik legjobb nyári állomás, M.-Sziget is ide csatoltassék, Debreczen iránti előszeretettől, mellőzték. Igaz, hogy a kerület *Munkács* bevonásával javult, de azért, minthogy *Szatmár* és *Munkács* nem képes egy téli szezonon át fentartani a társulatot, s a többi város csak nyári állomás, nem lesz életképes a szinikerület. Hiába, nálunk minden így megy, a protekció ront el mindent.

A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület július hó 29-én délelőtt, a nagyvásár alkalmával tartotta meg Szinyérváralján a földmiveltésügyi miniszter ur által engedélyezett 400 korona kiosztásával tenyész állat díjazását, melyen a helyi és vidéki számos érdeklődők közt ott volt *Báró Vécsey József* is, az Egyesület elnöke. Kis gazdák a díjazásra 22 borjas tehenet, 14 drb 2 éves és 18 drb 1 éves üsző borjut jelentettek be, melyek után díjazva és oklevéllel kitüntetve lettek: *Vas László* erdőszádai lakos 80, *Rózsa László* apahegyí lakos 60, *Kató István* apai lakos 40 és *Nógrády János* apai lakos 30 koronával. — 2 éves üszők után *Fodor József* S. M. Berkeszi lakos (államilag segélyezett minta gazdaság tulajdonosa) 50, *Bánk György* Sz. váraljai lakos 30, *Koc* is *János* Sz. váraljai lakos 20 koronával. — 1 éves üszők után *Vagyán László* Sz. váraljai lakos 40, *Kató Árpád* apai lakos 30, *Kis Gábor* barlafalusi lakos 20 koronával. — Végre általános tenyészítésért *Kávásy Sándor* Sz. váraljai földbirtokos kapott dicséző oklevelet.

Zarándoklat Lourdesba. Augusztus hó 23-án indul el Budapestről Lourdesba az ezévi őszi zarándoklat Bécsen—Tiroton és Schweizon át. Útközben Innsbruckban, Einsiedelnben, Lyonban, Genfben, és Zürichben tart a társaság hosszabb pihenőt. Jelentkezéseket augusztus hó 5-éig fogad el *Schultz* Károly esperes-plébános úr, mint a zarándoklat lelki vezetője, Német-Márokon (Baranyamegye).

Házépítő-szövetkezetünk a „Tusculanum“ értesítése a pénzbeszerzés megtörténtéről most érkezett ki a véglegesen jelentkezett tagokhoz. Nagy örömet jelentenek benne. — A pénz 5%-al már 22 év alatt törlesztődik, a minél kedvezőbb törlesztési módot aligha lehet fölmutatni. Augusztus 1-én, csütörtökön d. u. 5 órakor az előkészítő bizottság és 16 órakor az összes tagok ez értesítés tárgyalására össze gyűlnek a Kossuth-kerti kioszkban, a hol is minden érdeklődőt szívesen lát az előkészítő bizottság.

A kis madarász szerencsétlensége. A napokban *Berner János* nagymajtényi kis birtokos *Marton* nevű 8 éves fia pajtásaival a csür padlásán veréb tojásokat szedett ki. A mint a szarufán mászott fölfelé, megcsuszott, s leesett a földre oly szerencsétlenül, hogy a nyakszirt csontja el, s koponyája betört. A szerencsétlen esés után 1/2 óra múlva megszűnt élni.

Iskolakönyvek fertőtlenítése. A belügyminiszter a fővároshoz leiratot intézett, a melyben meghagyja, hogy a főváros községi iskoláiban a jövő iskolai év kezdetén az összes használt iskolakönyveket be kell szedni és a központi fertőtlenítő intézetben fertőtleníteni. Ugyanezt rendeli a miniszter a községek könyvtárak könyveire nézve.

Új postabélyeg. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter folyó évi május hó 21-én kelt 39,157. számú határozatával a 6 filléres franco-jegy színét az eddigi vörös-barnásból zöldes-barnára változtatta. Az új 6 filléres franco-jegyek a jelenleg érvényben levő 6 fill. levéljegyekből még rendelkezésre álló készlet elfogyta után fognak forgalomba bocsátatni. Az eddigi 6 filléres franco-jegyek érvényessége folyó évi december hó 31-étől megszűnik. Ezen időn túl a közönség a régi 6 filléres levéljegyeket, ha valódiak, épek és használatlanok, bezárólag 1902. márczius hó 31-ig a posta- és távirada hivatalnoknál megfelelő értékű más franco-jegyekre cserélheti be; 1902. április 1 től azonban azok becsemlésre sem fogadhatók el.

Jézus szent Szívének képei szerkesztőségünkben kaphatók. Igen szép kivitelűek. Az egyik keresztalakú pléhlemez, a másik vörös posztóból készült. Ajánljuk a lelkész-kedő papság és a hitoktatók figyelmébe. Az előbbinek ára 60 fillér, az utóbbié 24 fillér. Tömegesen is rendelhető. Igen alkalmas ajándéktárgynak is úgy felnőttek, mint gyermekek számára.

Esdőszo a nagyközönséghez! A szatmári g. kath. egyház új templomot óhaját építeni, mivel a jelenlegi, mely még 1800 táján épült, a nagyszámú hívőket nem képes befogadni, úgy hogy a hívek nagyszáma a templomon kívül reked és elesik a szent beszédek meghallgatásától s tekintve azt, hogy a hívek legnagyobb része földmives nép — nemcsak egyházi, de társadalmi szempontból erre égető szükségünk van, akkor, midőn mindenfelől szociálisták emelik fel veres zászlóikat. Azonban, hogy az új templom fölépülhessen, a szabásu tárgysorsjáték rendezését vette tervbe, a melyre a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter urtól 93069—900. sz. a. engedélyt is

nyert. A tárgysorsjáték rendezése önkezelésben tartatik, a mely köztöztetett erővel igyekszik a célt keresztül vinni, de hogy ez sikerülhessen, esdő szavát emeli az ország kö, zönségéhez és kéri, hogy a kibocsátott sorsjegyekből mindenki tehetségéhez képest vásároljon, mivel, ha már egyéb anyagias szempottól eltérve, a cél, a mire a sorsjáték engedélyezve lett, minden körülmények között Istennek tetsző dolog, mert az Úr hajléka leendő majd fölépítve. Ha pedig realis oldalát vesszük a dolognak, akkor igazán érdemes venni a sorsjegyekből, mivel annak játékterve úgy van kidolgozva, hogy a nyerevény összegek igen magasak és értékesek. Sorsjegyeket egy koronájával lehet kapni a kezelőségi irodában (Szatmár g. k. plebánia épület) ezenkívül az országban a legtöbb plebánián, valamint a megbízott elárúsítóknál. Kereskedők, iparosok s egyesületek, vagy magánosok, a kik sorsjegyek elárúsításával foglalkozni akarnak, mivel magas jutalékban részesülnek, forduljanak a kezelőségi irodához.

Szerkesztői üzenetek.

R. J. Habár röviden, de volt már róla szó. Különben is idejét multa. Hosszadalmas ismétlésekbe nem boosáthatunk, mert az ilyen unalmassá szokott lenni.

Schr. K. A levél tényleg idejött, elküldöttük Erdőszádára, a lapok is küldették oda, csodáljuk, hogy nem érkeztek meg,

Sz. J. Jövőre foglalkozunk vele.

Termény árak.

Termény métermázsánként	Szatmáron			
	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	6	80	7	—
Kétszeres	6	—	6	30
Rozs	5	80	6	10
Arpa	5	—	5	10
Zab	5	80	6	—
Tengeri	4	80	5	—
Kása	8	40	8	80
Fehér paszuly	5	70	5	80
Tarka "	4	80	—	—
Szilva	18	—	19	—
" füstölt	—	—	22	—
Repcze	—	—	—	—
Krumpli zsákja	1	60	1	70
Szalonna	60	—	—	—

Uri családból való fiu gyermekeket
a jövő iskolai évre

elfogad egy előkelő család.

Az illetők gondos ellátásban fognak részesülni és megfelelő fegyelem alatt állanak. A lakás mindakét főgymnasiumhoz igen közel esik.

A czim a kiadóhivatalban megtudható.

Tényleg csak

INGLIK JÓZSEF szabó-üzletében szerezhetjük be **hazai gyártmányu** gyanju-szövetből csinosan kiállított, **legjobb szabásu tavaszi felöltőinket** és **öltönyeinket**, hol **papi öltönyök** és **reverendák** a legjobb kivitelben készülnek. — Készít **sikkes szabásu** mindenemü **egyenruhákat**, raktáron tart mindenemü egyenruházati cikkekét. Szatmár, Deáktér, Városház épület.

Árjegyzék.

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

Telefon 85.

Helyi 1 kor. értékű vásárlás már helybe szállítva.

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.

Helybéli
megrendelések
hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

Friss husok.		frt	kr	Füstölt áruk.		frt	kr
1 ko. I. Marha hus	52	1 ko. debreczeni páros	80	1 ko. Sonka csont nélkül	1	10	
" Sertés	48	" Lengyel kolbász	76	" " kifőve	2	—	
" Borju	56	" Sonka kolbász	80	" Császár hus bőrrel	80		
" Bárány	40	" krakói	80	" Karaj bőr nélkül	80		
" Juh	—	" Krinolin	80	" Lapoczka és oldal	64		
" Friss háj olvasztani	56	" Parizer	80	1 ko. Páczolt nyelv	1	—	
" " szalona	52	" Máj sajt	80	1 drb. Sertés nyelv	20		
" " bőr nélkü	56	" Dísznöfej sajt	64	1 ko. Tepertő	60		
" Friss kolbász bors	100	100 pár Virsli tormás	4	Szalonák.			
fok. czitr.	60	100 pár frankfurti	8	100 ko. Fehér szalona	60		
Friss zsir	68	100 drb. Salvaládó	4	1 ko. Paprikás stráf	72		
Kolbász áruk.				1 ko. Kolozvári szelet	80		
1 ko. Szalámi	180			" Füstölt szalona	64		
" füst. magyar kolb.	80						

Tisztelettel

Bölönyi László.

!! Jótékonycélu nagy tárgysorsjáték !!

A szatmári gör. kath. egyház új templomának építése céljára gróf Hugonnai Béla főispán, dr. Chorin Ferencz orszgy. képviselő védnöksége alatt

NAGY TÁRGYSORSJÁTÉKOT RENDEZ.

A kisorsolás alá eső nyereménytárgyak **mind hazai ipar termékei lesznek**, melyek hat csoportban a következő sorrendben huzatnak ki:

I. csoportban: 17 db. nyeremény 6000 K. értékben.	II. csoportban: 10 db. nyeremény 4400 K. értékben.	III. csoportban: 500 db. és egy jut. nyeremény (egy Schunda-féle pedálos czimbalom 300 K. értékben) összesen 3200 K. értékben.
IV. csoportban: 500 db. nyer. tárgy és 1 jut. nyer. (Jókai Mór összes munkái, nemzeti díszk. 500 K. é.) Tehát összesen 500 db. nyer. tárgy és 1 jut. nyer. 2500 K. ért.	V. csoportban: 1 db. á 10000 K. é. nyeremény, mint III. o. nyeremény, egy garnitúra arany ékszer, drága kövekkel díszítve.	VI. csoportban: 600 db. nyereménytárgy 5500 K. é. és egy díszes kivitelű teljes hálószoba berendezés 500 K. értékben.

Egy db. sorsjegynek az ára csak 1 korona.

Az egész huzás alatt kisorsoltatik: 1627 db. nyereménytárgy és 3 jutalomnyereménytárgy. Összesen 1630 db. nyereménytárgy 32100 K. értékben.

Huzás 1901. szeptember 12-én esteli 6 órakor kezdődik Szatmáron, a „Vigadó“ nagytermében, a kir. közjegyző közbejötté mellett. — A huzás nyilvános lesz.

Sorsjegyek helyben kaphatók: a kezelőségi irodában (Széchenyi-utca gör. kath. plebánia), ezenkívül Drágos Béla, Hartman Jakab, Reizer János, Medgyesi Ferencz, Szűcs József, Berecz Jánosné, Ecker János, Bányai Benő, Kaufman Ignác, Reszler János, Vajda Mihály, Mercz István, Husovszky Lajos, Kulcsár Lajos, Kócs Kálmán, Simon István, Horváth Béla, Molnár Mihály urak üzletében, azonkívül a m. kir. főtözsében, valamint egyes megbízott elárúsítóknál.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1901. május hó 1-től.

Szatmárról indul:

	Gyors vonat		Személy vonatok			
	6 ⁴²	1 ⁵⁵	3 ⁴⁵	9 ¹⁸	2 ⁴⁷	7 ⁰⁰
Debreczen						
Királyháza		2 ²²	6 ²³	12 ⁴⁶	7 ¹⁸	
N.-Bánya			6 ²⁸	7 ³⁰	Minden szerdán	
F.-Gyarmat			10 ¹⁵	7 ²³	V.	9 ²⁷
Szatmár-hegy piacz	köznap		Szamos híd-től 3 ¹⁰	6 ²⁰	12 ²⁰	5 ²⁰
Erdőd	"		pénteken naponta		12 ²⁰	5 ²⁰
Szatmár-hegy piacz	vásár és		8 ⁵⁰	12 ²⁰	2 ⁵⁰	7 ⁵⁰
Erdőd	ünneppnap			12 ²⁰	2 ⁵⁰	7 ⁵⁰

Szatmárra érkezik:

	8 ⁵⁰	2 ²⁰	6 ¹¹	8 ²⁷	7 ⁰⁸	12 ⁰³
	Debreczen					
Királyháza		1 ⁵⁴	9 ¹⁰	6 ⁵²	10 ¹⁴	
N.-Bánya			8 ⁴²	6 ³⁸	minden szerdán	
F.-Gyarmat			8 ²⁰	6 ¹⁵	V. v.	6 ⁰⁶
Szatmár-hegy piacz	köznap		8 ¹⁰	12 ¹⁰	csak 3 ⁴⁶	10 ¹⁰
Erdőd	"		8 ¹⁰		pénteken.	10 ¹⁰
Szatmár-hegy piacz	ünnepp és vasárnap		8 ¹⁰	12 ¹⁰	3 ⁴⁰	8 ⁴⁰
Erdőd	"					8 ⁴⁰

PÁSKUJ IMRE

Saját készítményű fehéreneműm az ezredéves országos kiállításon jeles munka, versenyképesség és új iparág fejlesztésért millenniumi éremmel kitüntetve.

HAZAI IPARCSARNOKA SZATMÁRON.

Szepességi gyepen fehéritett len-vásznak, damaszok asztal- és ágyneműk gyári árakban, valamint szepes-iglói pamut-vásznak és siffonok. Erdélyi gyapjuszövetek férfi öltözé- tekre, tavaszi, nyári, őszi és téli női és férfi felöltőkre való kelmék.

Női, férfi, leány- és fiú-fehéreneműk gyára.

Nagy raktár a híres pécsi keztükből, női derékfűzőkből (Miederek öbl), nemez-kalapokból, sapkák, női muffok és gallérok, divatos nap- és esőernyők, nyakkendők, gallérok, kezeltők stb. Székelyföldi és banati házi iparczikkék, szóttes női és férfi mosó- kelmék, minden fajta divatos női ruhakelmék, reverenda- anyagok, férfi és gyermek posztó-kalapok, kassai harisnyák, kötött keztük, budai és székely-ferhervári kékfestő és minden színű diva- tos crettonok, voilek, zefirek és battistok; kalotaszegi „varrottások”, dinati és székely kötények, függönyök, ág- és asztalterítők, kez- bett munkák nagy választékban, szőnyegek, paplanok, pokróczok, matrácok stb. stb.

Teljes menyasszonyi kelengyék

legszebb kivitelben, a legrövidebb idő alatt készíttetnek.

Női és férfi ruhák és fehéreneműk varratását elvállalom.

Mintákat és árjegyzéket vidékre

bérmentve küldök.

A kath. kaszinó magtára

f. évi augusztus hó 1-től bérbe kiadó.

A bérlet föltételei E k k e l L a j o s kaszinói háznagytól tudhatók meg.

Sürgösen veszek eső és sásmentes réti anyaszénát bármely mennyiségben.

Ajánlatokat kérek alanti czimre:

Hagymási Soma

Szatmár, Atilla-u. 7.

Szatmár-erdődi h. é. vasut.

Fa-eladás.

2 éves vágásu

I-ső rendű

hasáb cserfa

házhoz szállitva köbméteren-
kint

5 koronáért

kapható.

Megrendelhető a Szatmár-erdődi h. é. vasut üzlet-kezelőségénél, Rákóczy-uteza 46 sz. a. és a szat-
már-erdődi h. é. vasut kalauzainál.

Petróleom olaj és villany lámpák villamos izó testek minden nagyságban 70 fillér.

GYÓRY KÁROLY

ÜVEG PORCELLÁN LÁMPA ÉS HÁZTARTÁS BERENDEZÉRI ÜZLETE

SZATMÁR, DEÁK-TÉR.

OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS.

50 kor. menyasszonyi kelengyék áll 100 drbbal
27 drb. üveg 72 porcellán edény és 1 drb. fa táleza
vannak 200, 300, 400, 500, kor. kelengyék melyek az
evő és ivó készleteken kívül igen sok használati és disz
tárgyakat tartalmaznak égők 15, 25, 35, 45, 27 gyertya
fényre ezen égők bármely petróleom lámpába alkalmaz-
hatók, — alkalmi ajándék tárgyak nagy
választékban.

kész szolgálattal

Gyóry Károly.

Zománczolt lagirozott és nikkal edények képeretezés minden kivitelben.

Alpaca és cinacél evőeszközök.

Csillár petróleom 44 fillér

Petőfi Sándor

ÖSSZES * * * * *
*** * * költeményei**

teljes, 450 oldalra terjedő kiadás. Petőfi szobormásával díszített egész vászonkötésben.

1 frt helyett 55 kr.

Megrendelhető

a „Heti Szemle“ kiadóhivatalában.

Az ezredéves magyar állam és népe

Szerkesztette: Dr. Jekelfalussy József

Ezer év dicsőségének fénye ragyog e munkában mely a magyar politikus és tudós világ legelőkelőinek, mint: Beöthy Zsolt, Acsádi Ignác, Király Pál, Simonyi Zsigmond, Káldy Gyula, Plosz Sándor, Berzeviczy Albert stb. tollából eredő pompás cikkek felhasználásával és a minister megbízásából szerkesztett.

A munka 625 oldalra terjed.

Ára 1 frt 50 kr. helyett 50 kr.

Megrendelhető a „Heti Szemle“ kiadóhiv.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vörös kereszt“-hez.

Kitüntelve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Bologne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Wallergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapucniók, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból, tartós és díszes kivitelben. Szövetek méter számra is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után olcsón szállíttatnak.

○○○○ Árjegyzékek é szövetminták ingyen és bérmentve. ○○○○

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

„PÁZMÁNY-SAJTÓ“ KÖNYVNYOMDA

Szatmár, Deák-tér 12. szám.

Művek,

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
✂ levélborítékok. ✂

Elvállal és készít:

izléses kivitelbe
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

✂ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek. ✂

Levélfek,

számlák, falragaszok,
báti meghívók,
táncrendek, étlapok,
naptárak,
PALACZKIFELIRATOK
névjegyek,
gyászlapok,
stb., a nyomdai szakmába
✂ vágó nyomtatványok ✂
készítése.

Egyházi, iskolai, közjegyzői és katonai nyomtatványok

✂ nagy raktára. ✂

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.